עין משפם

נר מצוה

קממ א ב מיי׳ פרק קבש א ב מיי׳ פרק ד מהלכות גנינה הלכה א סמג עשין עא טוח"מ סיי שנב: קב ג מיי׳ פ"ה מהל'

טועו ונטעו הלכה ופ"ב מהל' שכירות הל' ז ועיין בהשגות ובמ"מ ופ"ד

מהלי גניבה הלי ט סמג מהכי גדבה הכי ע שנה. עשין פט טוש"ע ח"מ סי" לו סעיף א: קנא ד מיי פ"ד מהלי גניבה הלכה ט

מוח"מ סי שנב:

מוסף רש"י

רטוען טענת גנב כו׳

משלם תשלומי ארבעה

דנפקא ליה מגנב הגנב

לעיל פג:). היקישא הוא. כיון דסמיכי להדדי הרא. כיון דסמיכי להדדי הני קראי, איתקש גנב

הני קראי, איתקש גנב וטוען טענת גנב להדדי,

מה גנב משלם תשלומי

מאר געל משנט משמת ארבעה וחמשה אם טבח ומכר, אף טוען טענת

גנב משלם ארבעה וחמשה,

כדמפרש הואיל וגנג משלם

כפל וטוען טענת גנב משלם כפל, מה גנב טבח ומכר משלם חשלומי

שכח המכדה המכותה ארבעה וחמשה, אף טוען טענת גנג טבח ומכר משלם ארבעה וחמשה, ולאו מילתא היא, דהאי

מה מצינו בנין אב הוא ולא הקישא אלא סמיכות

המקראות קרי היקש (שם). ואין משיבין על

היקישא. לחדם דן ק״ו

מעלמו ואין אדם דו גזירה

מענמו זמן מוס זן גורט שוה והיקש מעלמו אא"כ למדה מרבו ורבו מרבו

הלכה למשה מסיני ומנחות

נח.). דאמר בן פקועה טעון שחיטה. לחדשים

נפשיה ולא איתרבאי מכל נכהמה מחכלו (חולין עד.). צא תן לו. שפסקו לו דינו צא תן לו. שפסקו לו דינו

בב"ד שליוו עליו לתת לו

אבידה שטועו נגנבה הימני

נוב. שטועו נגנבה ממני האבידה שמלאחי, ונמלא שבידו הוא (לעיל נו.).

משלם תשלומי כפל. כגנב עלמו דרשינן בפרק מרובה (סג:) ואם לא ימלא הגנב, אם לא ימלא

כמו שאמר אלא הוא עלמו

גנבו, וכתיב בתריה ישלם

שנים (לעיל נו.). דכתיב

מוקמינן ליה להאי קרא

שאין מחייבין אותו שבועה

יהמותר נגנב ממני (שמוח

שחיטה שאינה ל. לאכילה (קדושין

כגנב עלמו.

ועמד בדין וא"ל לא ותן לו ואח"כ טבחו והעדים מעידים אותו חלה על שבועה לא תפטריה דהואיל ויכול לחזור ולהודות בין

סג: מנחות פב:], ג) לקמן קח: וע"שן, ד) שבועות

כ) ומוליו פה.ז. ו) ושם

לוה ב"מ טו: יו.], ח) [יומא

עט: יבמות מת: סוטה ח.

מ. סג.. י) ולעיל סג:ז.

כ) [שמות כב], ל) [שס],

ם) ושמות כאו. ע) ושסו.

זו לזו נמצא דכל אחת שבועת כפירה

בפני עלמה היא: השתא מיהת הא

לה הודי. בין זו לזו והשתכח דכפירת

דברים בעלמא הוא ולאו ממונא הוא

גביה שהרי אין יכול להוליאו בעדים:

טוען טענת גנב אינו משלם כפל עד

שישבע ואחר כך יבאו עדים כדילפינן

שחכנו טריפה. דחיכה ר"ש דפטר

בהשוחט ונמלאת טריפה מתשלומי

ד' וה' לעיל (דף ע.) ומשני רבי

יוחנן כר"מ ס"ל דחמר שחיטה שחינה

ראויה לאכילה הואיל ונשחטה כהלכתה

שמה שחיטה: ולישני ליה בגונב בן

פהועה. שנתלה במעי חמו ופהעה

לאחר שחיטה והוליאוהו דאיכא למאן

דמכשר ליה בלא שחיטה בפ' בהמה

המקשה (חולין דף עד:) דתנן ר"ש שזורי

אומר אפילו הוא בן חמש שנים וחורש

בשדה שחיטת אמו מטהרתו: **כר"מ**.

בשחיטת חולין [עד.] דתנן השוחט את

הבהמה ומלא בה בן ט' חי כו':

ולישני ליה כגון שעמד בדין. קודם

לכן ואמר נגנב ונשבע ובאו עדים

שגנבו הוא עלמו וחייבוהו ב"ד

ואמרו לא תן לו קרן וכפל ואח"כ

שחטו ואכלו (וחזר ונשבע עליו)

דמשלם כפל אשבועה קמייתא ופטור

מטביחה כדרבה כו': בשותף שטבה.

שותפין שגנבו וטבחו האחד שלא

מדעת חבירו אמרינן בפרק מרובה

(לעיל ד' עח:) שפטור מד' וה'

דחמשה בקר אמר רחמנאם ולא חמשה

חלאי בקר פוהכא לא קרינא וטבחו

כולו בחיובה דעל החצי של חבירו

הוה טובח ומוכר אחר הגנב דפטור

אבל לדעת חבירו משלמין שניהם

דשלוחו הוא ואמרינן תחתש לרבות את

ולישני ליה כגון שעמר בדין ואמרו ליה צא תן לו. והשתח אי אמרם נשלמה אי אסו עדים. אחר שבועה קמייתה מחייב לריך להוסיף על הברייתא ולפרש הכי היכן שורי א"ל לשלומי קרנא אשתכח דאכתי ממונא הוא גביה ואמטו להכי נגנב משביעך אני ואמר אמן ואח"כ באו עדים ואמרו שיש בידו מחייבינן ליה קרבן שבועה אשבועה שניה דמשום דאין שבועה

> שאכלו משלם תשלומי כפל ואף ע"ג דהשתא לריך להוסיף על הברייתא ולפרש בדוחק ניחא ליה לגמרא לאוקמי הכי מלאוקמי כשאכלו נבלה שזה נראה לו דוחק יותר:

> אבל אכלו כשהוא גדול מאי הכי נמי דמשלם כו'. משמע אם נשבע ובאו עדים שאכלו משלם משלומי כפל ומימה אמאי בעי שבועה מעיקרא כשאמר נגנב יהא נאמן במגו דאי בעי אמר החזרתיו לך כשהיהם קטן יהא נמי נאמן לומר נגנב בלא שבועה וי"ל דהכא מיירי שטוען זה הקטן כשהגדיל נתתי לך פקדון כשהיה קטן ויודע אני שיש בידך עכשיו דהשתא לא שייך למימר טמגו דהאכלתיו כשהיה קטן דא"כ הוה כפר במה שאמר ליה עדיין ישנה בידך ואין זה מגו כדאמר לקמן דאין מעיז פניו לומר להד"ם: הא לא אתי מכח בן דעת. ואלינא דרב אשי דאמר אין יכול להשביע כלל כל מה שהפקידו בקטנותו אפילו הפקדון בעין אבל לשינויא

עירוב

תשלומי כפל תשלומי כפל אין תשלומי ד' וה' לא הכא במאי עסקינן כגון שאכלו נבילה ולישני ליה כגון שאכלו מריפה כר"מ ראמר ישחימה שאינה ראויה שמה שחימה ולישני ליה בבן פקועה כר"מ דאמר יבן פקועה מעון שחימה ולישני ליה כגון שעמר בדין ואמרו לו צא תן לו דהא אמר רבא "צא תן לו מבח ומכר פמור מאי מעמא כיון דפסקיה למילתיה ומבח ומכר הוי גזלן וגזלן לא משלם תשלומי ארבעה וחמשה חייב אתה ליתן לו ומבח ומכר חייב מאי מעמא כל כמה דלא פסיקא ליָה מילתא אכתי גנב הוא אמרי וליטעמיך לישני ליה בשותף שמבח שלא מדעת חבירו אלא יחדא מתרי ותלתא נקט ייואמר רבי חייא בר אבא א"ר יוחנן הטוען טענת גנב באבידה משלם תשלומי כפל מאי טעמא דכתיב יעל כל אבדה אשר יאמר איתיביה רבי אבא בר ממל לרבי חייא בר אבא יבי יתן איש יאין נתינת קמן כלום ואין לי אלא שנתנו כשהוא קטן ותבעו כשהוא קטן ינתנו כשהוא קטן ותבעו כשהוא גדול מנין ת"ל יעד האלהים יבא דבר שניהם עד שתהא נתינה ותביעה שוין כאחד ואם איתא תיהוי נמי כאבידה א"ל הכא במאי עסקינן כגון שאכלו כשהוא קטן אבל כשהוא גדול מאי הכי נמי דמשלם אי הכי אדתנא עד שתהא נתינה ותביעה שוין כאחד ליתני עד שתהא אכילה ותביעה שוין כאחד א"ל תני עד שתהא אכילה ותביעה שוין כאחר רב אשי אמר לא דמי אבידה קא אתיא מכח בן דעת והא לא אתיא מכח בן דעת ואמר ר' חייא בר אבא א"ר יוחגן

אי אמרת בשלמא נשבע כי אתו עדים מיחייב אמטו להכי מחייביגן ליה קרבן אשבועה בתרייתא הואיל ויכול ולהודות אלא אי אמרת כי אתו עדים פמור מי איכא מידי דאילו אתי סהדי ומסהדי ביה פטור ואגן ניקו ניחייביה קרבן אשבועה הואיל ויכול לחזור ולהודות השתא מיהת (4) לא אודי: 4אמר רבי חייא בר אבא א"ר יוחנן אהמוען מענת גנב בפקדון משלם תשלומי כפל מבח ומכר משלם תשלומי ארבעה וחמשה הואיל וגנב משלם תשלומי כפל ומוען מענת גנב משלם תשלומי כפל מה גנב שהוא משלם כפל מבח ומכר משלם תשלומי ארבעה וחמשה אף מוען מענת גנב בפקרון כשהוא משלם תשלומי כפל מבח ומכר משלם תשלומי ארבעה וחמשה מה לגנב שכן משלם תשלומי כפל שלא בשבועה תאמר במוען מענת באלא גנב שאין משלם תשלומי כפל' בשבועה אמרי היקישא היא יואין משיבין על היקישא הניחא למ"ד חד בגנב וחד

קמא יכול להשביעו כשהוא בעין: במוען מענת גנב שפיר אלא למ"ד האי אם ימצא הגנב ואם לא ימצא תרוייהו בטוען טענת גנב מאי איכא למימר אמרי גנב הגנב איתיביה רבי חייא בר אבא לר' יוחגן ייהיכן שורי נגנב משביעך אני ואמר אמן והעדים מעידים אותו יישאכלו משלם תשלומי כפל והא הכא דאי אפשר לכזית בשר בלא שחיטה וקתני משלם המוען מענת גנב בפקדון אינו חייב עד שיכפור במקצת ויודה במקצת מאי מעמא דאמר קרא יכי הוא זה או ופליגא דר' חייא בר יוסף דאמר ר' חייא בר יוסף

במרובה י: היקישה הות. דחיתקש באות כנון, על נשסן,
באלות כנון, על נשסיית. דבש תמר.
וכן צ"ל לקמן, ל) ע" רש"ח, גנב וטועו טענת גנב דסמיכי הראי אהדדים אם ימנא הגגב הרי גגב ואם לא ימנא הגנב כמו שאמר אלא הוא תורה אור השלם עלמו גנבו היינו טוען טענת גנב ו. עַל כָּל דְּבֵר פָּשַּׁע עַל שׁוֹר עַל חֲמוֹר עַל שָׂה ונמלא שהוא גנבו: אלא למאן דאמר. בפרק מרובה (לעיל דף סג:): סרוייהו על שלמה על כל אבדה בטוען טענת גנב. דגנב עלמו עד הָאֱלֹהִים יָבא דְבַר נפקא לן מאם המלא (כ) בידו דכתיב שְׁנֵיהֶם אֲשֶׁר יַרְשִׁיעֻן אֱלֹהִים יְשַׁלֵּם שְׁנֵיִם אֱלֹהִים יְשַׁלֵּם שְׁנֵיִם בפרשה אחריתים היכי איתהוש: גנב ירעהו: שמות כב ח הגנב. מרבויים דה"ח דחתרבחי 2. בִּי יִתֵּן אִישׁ אֶל רֵעַהּוּ בָּסֶף אוֹ בַלִּים לִשְׁמֹר וְגָנֵב מִבֵּית הָאִישׁ אָם בטוען טענת גנב וילפינן לה כל דיני גניבה לרבותן תשלומי מוןכפלן מצא הגנב וד׳ וה׳: משלם משלומי כפל. דטוען טענת גנב: ולישני ליה כגון

הגהות הב"ח (A) גמ' מיסת הא לאלאדי: (ב) רש"י ד"המרווייהו וכו' המלא ממצא נידו:

גליון הש"ם רש"י ד"ה בשותף וכו' והכא לא קרינא ומבחו בולו. לא ידעתי אמאי נקיט רש"י תרתי הא בטעם אחד סגי כדמפורש בפ' מרובה דף עח ע"ב ואולי יש להגיה

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גם' ופליגא דר' חייא בר יוסף. כאו נרשם אות כו יוסף. כחן משם מות ה' מסימני עין משפט. מלויין עליו מיי' פ"זב מהלכות שכירות הלכה ח

רבינו חננאל

אמר ר' חייה בר אבה אמר אמר ד הייה בו אבה אמר ר' יוחנן הטוען טענת גנב בפקדון אינו חייב עד שיכפור במקצת ויודה במקצת שנאמר כי הוא במקצת שנאמר כי הוא זה. ופליגא עליה הא דר׳ חייה בר יוסף דאמ׳

> על ידו דהכת כפל כתיב: חין לי אלה כשכתנו כשהוה קטן וחבעו כשהוה קטן. דחיכה לתימר דהתי חים חהשתה קחי וה"ק כי יתן מי שהוא עכשיו איש בשעת טענה פרט לנחינת מי שהוא עדיין קטן אבל אי הוי עכשיו איש לא ממעט ליה: נסנו כשהוא קטן וסבעו כשהוא גדול מנין. דפטור: ס"ל יבא דבר שניהס. איתקוש נתינה והעמדה בדין להדדי דבתרוייהו בעינן איש: **מהוי נמי כאבידה.** דליכא נחינה והוי טענה להשביע ולהתחייב כפל וכי תבעו כשהוא גדול ליחייביה להאיך שבועה וכפילא אע"ג דנחינה ליכא: שאכלו. בעל הבית לפקדון בעוד שהמפקיד קטן דלא ירד פקדון זה לחורת טענה מעולם אבל אבידה מכי מטא לידיה דהאי איחייב ליה שהרי יש לה בעלים בני טענתא: הכי נמי דמשלם. דמשהגדיל קטן ונעשה בר טענה נתחייב זה לבא עמו לדין ואט"ג דנחינה לא הואי: דאמר קרא כי הוא זה. היינו הודה במקצת ובפרשת טוען טענת גנב כחיב:

טירוב

השליח: על כל אבדה. וגו׳ ישלם שנים: אין נחינת קטן כלום. דכתיב אים פרט לקטן דאין נשבעין על טענת נתינתו ואין באין לידי כפל